

เวชปฏิบัติโดยสัญญาเจตนาไม่ยื้อชีวิต: กรณีใด และเมื่อไร[#]

ก้องเกียรติ ภูณัทกันทรกร*

เวชปฏิบัติเกี่ยวกับสัญญาเจตนาไม่ยื้อชีวิต (living will หรือ advanced directives) ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกับในประเทศอื่นๆ ในสมัยก่อนมีความยุ่งยากมากในการตัดสินใจทำเวชปฏิบัติ เนื่องจากเหตุผลทางกฎหมาย ทางศีลธรรม และความถูกต้องของเวชปฏิบัติตามยุค ในปัจจุบันความยุ่งยากความลำบากใจได้คลี่คลายไปมากเนื่องจากความเข้าใจในหลักด้านกฎหมายและการแพทย์ ส่วนด้านศีลธรรมยังคงอยู่ในปัจเจกเจตคติของแพทย์เจ้าของไข้ ดังคำกล่าวของจันตควีอาร์เธอร์ เคลลีย์ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๕ ว่า Thou shalt not kill; But need'st not strive; Officiously to keep alive.

ข้อกำหนดสากลปัจจุบันในกรณีที่ผู้ป่วยให้สัญญาเจตนาไว้ล่วงหน้าไม่ให้แพทย์ยื้อชีวิต^{*}เมื่อคิดว่าไม่มีทางเยียวยาให้หายจากโรคได้หรือรังเกียจได้นานเป็นปี ได้อนุญาตให้แพทย์ผู้รักษาทำการรักษาประคับประคองร่วมกับการรักษาตามอาการ

ในกรณีที่โรคของผู้ป่วยไม่สามารถบำบัดได้โดยวิธีการบำบัดรักษาที่ดีที่สุดในปัจจุบัน แต่ไม่ให้แพทย์ใช้วิธีตรวจต่างๆ และวิธีบำบัดที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยและชนิดโรค รวมทั้งไม่ให้แพทย์ทำการยุติการมีชีวิตของผู้ป่วย เช่นโดยการให้ยา ส่วนการให้อาหารทางท่อจมูกกระเพาะ

อาหาร การให้ออกซิเจนทางสายสวนจมูก การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ นั้น โดยความเห็นของแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไปถือว่าเป็นการรักษาประคับประคอง การให้ยาลดอาการทรมาน เช่นใช้ยากลุ่มฝิ่นลดอาการเจ็บปวดก็ยังทำได้ ประเด็นที่สำคัญมากพอๆ กับข้อกำหนดคือ ทักษะการสื่อสารและการปฏิบัติต่อผู้ป่วยและญาติด้วยจิตวิญญาณของแพทย์ผู้เป็นมนุษย์ที่เอื้ออาทรและการณ

เวชปฏิบัติที่ผู้เขียนเกิดความรู้สึกเสียดใจแทนผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยก็คือการส่งผู้ป่วยไปทำการตรวจค้นพิเศษที่ไม่เกิดประโยชน์ด้านการบำบัดรักษาทำให้สิ้นเปลืองเงินและผู้ป่วยต้องทนทุกข์ทรมานจากวิธีการตรวจรักษาเพิ่มขึ้นด้วย ดังกรณีที่มีผู้เผยแพร่ไว้แล้ว^๒

เอกสารอ้างอิง

๑. ไชยยศ เหมะรัชตะ, สมชัย บวรกิตติ. หนังสือสัญญาเจตนาไม่ยื้อชีวิต. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๓; ๓๔:๖๔๕.
๒. สมชัย บวรกิตติ. Hectic fever in terminal cancer cases more often results from other causes beside superimposed infection. วารสารวิชาการสาธารณสุข ๒๕๕๖;๑๒:๖๘๕-๘.

* คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

[#] ได้รับข้อคิดและความรู้จากบทความในวารสารอายุรศาสตร์ ของวิทยาลัยอายุรแพทย์ออสเตรเลีย ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ เล่มที่ ๔๑ หน้า ๔๓๕-๔๔๐.